

ADVIES

2010-139

16 november 2010

Klacht geen melding van ongeoorloofd verzuim bij vertrek naar buitenland van leerling

Leerling vertrekt naar buitenland met vader, volgens moeder heeft school ten onrechte geen melding gemaakt van ongeoorloofd verzuim.

De Commissie stelt dat alle kinderen en jongeren in Nederland verplicht zijn om naar school te gaan. Er zijn een aantal redenen op grond waarvan leerlingen (tijdelijk) vrijstelling van de verplichting tot schoolbezoek kunnen krijgen. De school heeft de leerling toegestaan naar Portugal te gaan terwijl geen sprake was van een situatie waar vrijstelling van de schoolverplichting aan de orde was. Ook is de beslissing omtrent het niet aanmerken van het verzuim als ongeoorloofd niet verder onderbouwd.

De Commissie acht de klacht gegrond.

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Bij brief van 12 september 2010, ontvangen op 14 september 2010, heeft klagster een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en BVE (hierna: de Commissie).
- 1.2. De Commissie heeft het bevoegd gezag en CBS *** (hierna: de school) verzocht te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.3. Bij brief van 11 oktober 2010, ontvangen op 13 oktober 2010, heeft het bevoegd gezag een reactie gegeven op de klacht. Het bevoegd gezag heeft op 12 oktober 2010, ontvangen op 13 oktober 2010, een aanvullend schrijven toegezonden.
- 1.4. Op 16 november 2010 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Rotterdam. Klagster is verschenen. Namens het bevoegd gezag is de heer H. verschenen. De heer V. is verschenen namens de school.
- 1.5. De Commissie heeft na de hoorzitting nog een brief ontvangen van klagster d.d. 17 november 2010. Eveneens heeft de Commissie stukken ontvangen van de school d.d. 17 november 2010.

2. Standpunt van klagster

Uit hetgeen schriftelijk en op de hoorzitting naar voren is gebracht, leidt de Commissie – kort en zakelijk weergegeven – de navolgende klacht af.

Klaagster heeft aangevoerd dat haar dochter *A* vanaf 9 april 2010 tot aan de zomervakantie niet meer naar school is geweest. *A* verblijft sedert de zomervakantie van 2009 bij haar vader en is zonder toestemming van klaagster na de meivakantie naar Portugal vertrokken. Ook is *A* na haar vakantie in Portugal niet meer teruggekeerd op school en is zij de rest van het schooljaar thuisgebleven. De school heeft nooit bij de leerplichtambtenaar een melding gedaan van ongeoorloofd verzuim. Klaagster heeft een klacht ingediend omdat de school zowel schriftelijk als mondeling geen antwoord geeft op haar vragen waarom zij vinden dat er geen sprake was van ongeoorloofd verzuim.

3. Standpunt van het bevoegd gezag

De heer H. heeft namens het bevoegd gezag aangevoerd dat er op 21 juni 2010 een gesprek heeft plaatsgevonden met klaagster. Tijdens dit gesprek is de situatie van klaagster en haar dochter *A* in relatie met haar ex-partner uitvoerig aan de orde gekomen. De heer H. heeft geconcludeerd dat aan de basis van de klacht een veel fundamentele oorzaak ligt, te weten de vertroebelde relatie van klaagster met haar ex-partner. Op 25 juni 2010 heeft er nog een gesprek plaatsgevonden waarbij de adjunct-directeur, mevrouw V., aanwezig was. Zij heeft aangegeven dat de school instanties heeft ingeschakeld, huiswerkbegeleiding heeft geregeld bij *A*'s vader thuis en dat er gesprekken hebben plaatsgevonden met *A*'s vader zodat hij hulp kon zoeken in deze moeilijke situatie. Ook heeft de school aangeboden om een gesprek te regelen tussen de ouders van *A*. De school heeft volgens de heer H. gezien het voorgaande meer dan het mogelijke gedaan om voor haar leerling het optimale te bereiken.

4. Overwegingen van de Commissie

De Commissie heeft geconstateerd dat het bevoegd gezag behalve het verweerschrift (met bijlagen, waaronder enkele e-mails met betrekking tot het maken van een afspraak en een brief aan klaagster) en een brief van de heer V. geen stukken heeft overgelegd. De heer V. heeft in zijn reactie aangegeven dat er in het schooljaar 2009-2010 zeer vaak contact is geweest met klaagster en eveneens met externe instanties, waaronder jeugdzorg en de leerplichtambtenaar. Tijdens de hoorzitting heeft de heer V. aangegeven dat hij altijd aantekeningen heeft gemaakt van voornoemde contacten en hij heeft ten tijde van de hoorzitting alsnog enkele aantekeningen overgelegd. De Commissie verzoekt het bevoegd gezag en de school om in het vervolg de relevante stukken uit het schooldossier, waar nodig geanonimiseerd, (tijdig) te overleggen.

Met betrekking tot de inhoudelijke klacht van klaagster, overweegt de Commissie als volgt.

Het bevoegd gezag verwijst naar het schrijven van de heer V., directeur van de school. Deze heeft aangegeven dat de kansen van *A* de drijfveer zijn geweest om te handelen zoals hij heeft gedaan, te weten het niet melden van ongeoorloofd verzuim bij de leerplichtambtenaar. In deze keuze speelde mee dat *A* een eigen keuze heeft gemaakt om bij haar vader te gaan wonen en dit ook verstandelijk goed wist te onderbouwen. Ook was er bemoeienis van tal van mensen die uiteindelijk tot weinig heeft geleid. De heer V. heeft aangevoerd dat hij zijn verantwoordelijkheid niet heeft ingeleverd en tegelijk bureau leerplicht op de hoogte heeft gebracht.

Met betrekking tot de ziekmelding heeft de heer V. aangevoerd dat - los van de verklaring van de huisarts, die voor hem niet maatgevend is geweest in het nemen van zijn beslissingen - er volgens hem sprake was van een burn-out. De heer V. was van mening dat *A* rust nodig had en afstand moest nemen. Een redelijk gesprek met moeder hierover was onmogelijk, omdat moeder alles wat van vader kwam in twijfel trok. Een redelijk gesprek met vader bleek wel mogelijk. Er is toen besloten om contact te onderhouden met Jeugdzorg en de leerplichtambtenaar. Hij heeft geen melding ongeoorloofd verzuim gedaan, maar wel een uitvoerige informatie over wat er speelde en hoe hij hierin handelde verstrekt. De heer V. vond het op zichzelf niet slecht dat *A* naar Portugal ging maar vond het onjuist dat de vader van *A* klaagster niet vooraf had geïnformeerd.

Toen *A* terugkwam van haar verblijf in Portugal is onderzocht of zij weer naar (een andere) school kon. De school kwam tot de conclusie dat dit niet mogelijk was. Deze beslissing was mede gebaseerd op een gesprek van *A* met de orthopedagoog. De heer V. vond het volkomen verantwoord dat *A* thuis op een aangepaste manier werkte. Twee leerkrachten zijn een aantal keer bij *A* thuis geweest. De school vond emotioneel herstel belangrijk, zodat *A* weer in staat zou zijn op eigen kracht de draad op te pakken in het voortgezet onderwijs. Timing leek de heer V. een belangrijk gegeven om dit doel te bereiken. Daarbij paste volgens hem geenszins het melden van ongeoorloofd verzuim.

Alle kinderen en jongeren in Nederland zijn verplicht om naar school te gaan. Er zijn een aantal redenen op grond waarvan leerlingen (tijdelijk) vrijstelling van de verplichting tot schoolbezoek kunnen krijgen. Bijvoorbeeld voor verzuim door ziekte of door bijzondere omstandigheden. Wanneer leerlingen ongeoorloofd verzuimen, is de schooldirecteur verplicht dit te melden bij het digitaal verzuimloket van de Informatie Beheer Groep. Deze informeert de leerplichtambtenaar van de gemeente.

Wat betreft gezinsvakanties buiten de schoolvakantie kan worden opgemerkt dat leerlingen waarvan de ouders vanwege hun werk niet in de schoolvakanties weg kunnen, maximaal 10 dagen verlof per schooljaar mogen opnemen om met hun ouders op vakantie te gaan. Dit is alleen mogelijk als het voor het gezin feitelijk onmogelijk is in de reguliere schoolvakanties een vakantie op te nemen vanwege de specifieke aard van het beroep van de ouders.

De commissie stelt vast dat het verzuim is aangevangen met een reguliere ziekmelding op 9 april 2010. Huisarts O. die *A* nog maar kort als patiënt kende, heeft medio april een verklaring afgegeven. Later heeft deze huisarts nog een toelichting op zijn eerste verklaring versterkt, doch de heer V. heeft naar voren gebracht dat de mening van de huisarts voor hem niet doorslaggevend is geweest. Dit blijkt ook uit het e-mailbericht van 31 mei 2010 van de heer N..

Vervolgens heeft de school toegestaan dat *A* na de meivakantie naar Portugal vertrok terwijl zoals hierboven is aangegeven specifiek bepaald is dat dit alleen kan indien het door het werk van de ouders onmogelijk is om in de reguliere schoolvakanties vakantie te nemen. De Commissie heeft geconstateerd dat er van een dergelijke situatie geen sprake was.

De heer V. heeft tijdens de hoorzitting opgemerkt dat dit een afwijkende situatie was en dat hij dit ook met zoveel woorden bij de leerplichtambtenaar heeft gemeld. Deze heeft volgens hem niet gezegd dat hij hier ongeoorloofd verzuim van moest maken. De Commissie merkt op dat zij uit de stukken heeft opgemaakt dat de situatie voor *A* op school en thuis zeker niet makkelijk was. Dit rechtvaardigt volgens de Commissie echter niet het voornoemde verzuim. De heer V. heeft zijn beslissing omtrent het niet aanmerken van het voornoemde verzuim als ongeoorloofd niet verder onderbouwd en heeft

ook geen correspondentie overlegd tussen hem en de leerplichtambtenaar, dan wel eventuele behandelaars van *A*.

De heer V. heeft aangegeven dat bij terugkomst van *A* uit Portugal is onderzocht of zij al in staat was om weer naar school te komen. De school kwam tot de conclusie dat dit niet mogelijk was. Dit op basis van een gesprek met *A* zelf door de orthopedagoog van school. Los van de verklaring van de huisarts, was er volgens de heer V. bij *A* sprake van een burn-out. De Commissie merkt op dat de heer V. termen bezigt als burn-out en situatieve (arbeids) ongeschiktheid. Deze diagnoses worden evenwel niet door medische rapportages onderbouwd, terwijl de heer V. zelf ook niet als voldoende deskundig terzake kan worden aangemerkt. Het bevreemdt de Commissie dat de heer V. als de situatie zo ernstig was als hij blijkbaar dacht, niet aangedrongen heeft op verwijzing en behandeling van *A*.

De Commissie is van oordeel dat *A* door voornoemde handelwijze haar basisschoolperiode niet goed heeft afgesloten door niet deel te nemen aan diverse schoolactiviteiten die daarmee verband houden. Tijdens de hoorzitting heeft de heer V. desgevraagd verklaard dat hij *A* ook graag aanwezig had gehad bij musical, schoolkamp en dergelijke maar hij dat niet kon afdwingen. *A* heeft volgens hem zelf gezegd dat ze niet in staat was vanwege diverse redenen. Hij heeft de verantwoordelijkheid voor het schoolverzuim bij vader gelegd. De Commissie heeft met verbazing van dit standpunt kennis genomen. De Commissie is van oordeel dat de verantwoordelijkheid op dit punt bij de heer V. lag en dat hij het verzuim dat hij zelf kennelijk onnodig en ongewenst achtte, als ongeoorloofd had moeten aanmerken. De Commissie leest in de opmerking van de leerplichtambtenaar dat de heer V. een grote verantwoordelijkheid op zich neemt en niet het blijk van instemming dat de heer V. daar blijkbaar wel in ziet.

Hoewel de heer V. steeds heeft benadrukt dat hij zich niet in de juridische strijd tussen klagster en de vader van *A* wil mengen, heeft hij blijkens de overgelegde stukken in de loop van januari 2010 een verklaring afgegeven over het verblijf van *A* bij haar vader. De Commissie heeft ter zitting begrepen dat deze verklaring op verzoek van de advocaat van vader is verstrekt. De Commissie acht dit niet in overeenstemming met de onpartijdige positie die de heer V. zegt in te nemen. De Commissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat klagster, nadat zij jarenlang voor de school als aanspreekpunt had gefungeerd, in de loop van het schooljaar 2009/2010 geheel buiten beeld is geraakt. De Commissie acht deze handelwijze niet zorgvuldig.

Gelet op het voorgaande verklaart de Commissie de klacht gegrond.

De Commissie wil voor de goede orde nog opmerken dat de school in haar schrijven een oordeel heeft gegeven over de beweegredenen van klagster om een klacht in te dienen bij de Commissie. De Commissie merkt op dat dit door klagster als krenkend kan worden ervaren.

5. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht gegrond.

6. Advies

De Commissie adviseert om in voorkomende gevallen alle relevante stukken aan de Commissie ter beschikking te stellen.

De Commissie adviseert het bevoegd gezag te bevorderen dat heel terughoudend wordt omgegaan met het verstrekken van verklaringen aan advocaten en/of ouders die juridische procedures met elkaar voeren. Indien nodig zal Jeugdzorg of de Raad voor de Kinderbescherming de school om informatie verzoeken.

Aldus gegeven op 16 november 2010 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, alsmede Th. Huizer en drs K.M.P.A.M. Hàbryka als leden, in tegenwoordigheid van mr A.A. Jopse als secretaris.